

PENDAHULUAN

1. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 [*Akta 62*] menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit penyata kewangan, pengurusan kewangan serta aktiviti kementerian/jabatan/agensi dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong untuk mendapat perkenan Baginda supaya Laporan itu dibentangkan di hadapan Dewan Rakyat. Objektif pengauditan penyata kewangan adalah untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Agensi Persekutuan tahun 2022 menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan berkaitan telah diselenggara dengan teratur dan kemas kini.

2. Laporan saya mengenai Penyata Kewangan Agensi Persekutuan tahun 2022 mengandungi perkara seperti berikut:

Bahagian I : Pengesahan Penyata Kewangan Agensi Persekutuan bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2022

Bahagian II : Analisis Penyata Kewangan Agensi Persekutuan

Bahagian III : Fokus Utama Audit (Key Audit Area)

3. Pengauditan Penyata Kewangan Agensi Persekutuan tahun 2022 adalah berpandukan Garis Panduan Pengauditan Penyata Kewangan Asas Akruan berdasarkan International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAI). Antara perkara yang ditetapkan dalam garis panduan tersebut adalah penyediaan Memorandum Perancangan Audit; penilaian risiko dan pengumpulan bukti audit; komunikasi dengan pihak pengurusan dan tadbir urus; pensampelan dan pelaporan. Perkara ini bagi memastikan pengauditan dilaksanakan selaras dengan piawaian perakaunan Malaysian Public Sector Accounting Standards (MPSAS), Malaysian Financial Reporting Standards (MFRS) dan Malaysian Private Entities Reporting Standard (MPERS) bagi menghasilkan laporan yang berkualiti.

4. Setakat 11 Januari 2024, sebanyak 140 daripada 144 Penyata Kewangan Agensi Persekutuan tahun 2022 telah dikemukakan untuk pengesahan Ketua Audit Negara. Sebanyak 130 Penyata Kewangan Agensi Persekutuan tahun 2022 telah selesai pengauditan dan pensijilan.

5. Sebanyak 116 Penyata Kewangan Agensi Persekutuan tahun 2022 telah diberikan Sijil Ketua Audit Negara dengan Pendapat Tanpa Teguran (Unmodified Opinion). Seterusnya, 14 Penyata Kewangan Agensi Persekutuan telah diberi Sijil Ketua Audit Negara dengan Pendapat Diubahsuai (Modified Opinion), iaitu 13 Pendapat Berteguran dan satu Pendapat Bertentangan. Buat pertama kali, Jabatan Audit Negara melaporkan analisis terhadap tiga Agensi Persekutuan yang menerima Pendapat Diubahsuai (Modified Opinion) bagi tempoh tiga tahun berturut-turut, iaitu tahun 2020 hingga 2022.

6. Analisis penyata kewangan bagi menilai prestasi kewangan Agensi Persekutuan telah dibuat terhadap lima perkara, iaitu Lebihan atau Kurangan Semasa, Aset dan Liabiliti, Geran Kerajaan Persekutuan, Pinjaman serta Pelaburan dalam Syarikat Subsidiari. Analisis terhadap syarikat subsidiari yang mengalami kerugian bagi tempoh tiga tahun, iaitu tahun 2020 hingga 2022 turut dilaporkan buat pertama kali dalam laporan ini.

7. Pelaporan Fokus Utama Audit (Key Audit Area) mula diperkenalkan pada tahun 2023 bagi pengauditan Penyata Kewangan Agensi Persekutuan tahun 2022. Pelaporan ini memberikan penekanan terhadap perkara material dan signifikan yang memberi kesan kepada prestasi kedudukan kewangan Agensi Persekutuan. Fokus Utama Audit bagi penyata kewangan tahun 2022 adalah berkaitan isu usaha berterusan (going concern), penjejasan nilai pelaburan dan pembayaran dividen kepada pencarum. Fokus Utama Audit ini adalah sejajar dengan pemantapan tatakelola dalam sistem pengurusan pentadbiran Agensi Persekutuan termasuk menangani isu ketirisan, pemborosan dan pembaziran.

8. Mulai tahun 2024, semua jenis Sijil Ketua Audit Negara terhadap Penyata Kewangan Agensi Persekutuan buat julung kalinya akan dipaparkan melalui Papan Pemuka dalam Talian Ketua Audit Negara (Auditor General's Dashboard - AGD) untuk tujuan pemantauan. Perkara ini bagi memastikan Agensi Persekutuan yang diaudit mengambil tindakan sewajarnya untuk menambah baik penyediaan penyata kewangan masing-masing pada masa hadapan. Paparan melalui AGD ini menunjukkan kepentingan tatakelola yang baik melalui prinsip ketelusan, kebertanggungjawaban, kecekapan dan keberkesanan dalam menangani penemuan Audit.

9. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Agensi Persekutuan yang telah memberikan kerjasama kepada Jabatan Audit Negara sepanjang pengauditan dijalankan.

(DATUK WAN SURAYA BINTI WAN MOHD RADZI)
Ketua Audit Negara
Malaysia

Putrajaya
7 Februari 2024